

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Minister
Christian Wikström

Föredragande
T.f. byråchef
Gustav Blomberg

Justerat
Omedelbart

Nr 29

Utkast till regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av trafikförsäkringslagen och till vissa lagar som
har samband med den

ÅLR 2023/985

87 I1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att skicka utlåtande enligt bilaga 1, I123E24 till Social- och
hälsovårdsministeriet.

Nr 30

Utkast till statsrådets förordning om ändring av 2 § i
förordningen om lufttransport av farliga ämnen

ÅLR 2023/2315

88 I1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att skicka utlåtande enligt bilaga 2, I123E24 till
Kommunikationsministeriet.

Hänvisning
VN/30386/2021

Social- och hälsovårdsministeriet
kirjaamo.stm@gov.fi

Kontaktperson
T.f. Jurist Adrian Jansson

Ärende

Utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av trafikförsäkringslagen och till vissa lagar som har samband med den

Begäran om utlåtande

Social- och hälsovårdsministeriet har bitt Ålands landskapsregering om utlåtande gällande arbetsgruppens betänkande till nationellt genomförande av trafikförsäkringsdirektivet. Arbetsgruppen har utarbetat sitt betänkande i form av en regeringsproposition. I propositionen föreslås det att trafikförsäkringslagen, lagen om Trafikförsäkringscentralen och försäkringsbolagslagen ändras. Utlåtandet ska vara inlämnat senast den 26.3.2023.

Behörighetsfördelning

I fråga om trafiken på Åland hör lagstiftningsbehörigheten till landskapet enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen (1144/1991) för Åland. Enligt 27 § 11 punkten i självstyrelselagen för Åland hör dock lagstiftningsbehörigheten till riket i fråga om försäkringsavtal. I propositionen ingår inte sådana frågor som på något annat sätt direkt skulle hänföra sig till rättsområden som hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. De föreslagna ändringarna är därför direkt tillämpliga i landskapet.

Enligt 28 § i självstyrelselagen för Åland ska utlåtande hämtas av landskapet i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet. Skriftväxlingsspråket är svenska enligt 38 § och underlag för att lämna utlåtande måste därför lämnas på svenska.

Propositionens innehåll och viktigaste förslag

Arbetsgruppens betänkande finns enbart tillgänglig på finska. Endast ett mycket kort sammandrag finns tillgängligt på svenska.

Det föreslås att tillämpningsområdet för trafikförsäkringslagen preciseras så att det motsvarar direktivets definition av användning av ett fordon. Trafikförsäkringslagens definition av fordon ändras så att långsamma och lätta fordon i fortsättningen inte omfattas av definitionen av fordon. Enligt propositionen ska försäkringsskyldigheten i

fråga om fordon som förs in från ett annat EES-land preciseras så att den motsvarar bestämmelserna i direktivet. Enligt propositionen ska de skadehistorieuppgifter som hänför sig till trafikförsäkringen i fortsättningen lämnas på ett enhetligt formulär för intyg om skadehistorik. I trafikförsäkringslagen tas det också in en bestämmelse genom vilken ansvarsfördelningen preciseras när det gäller skador som orsakas av fordonskombinationer.

Enligt propositionen fogas till trafikförsäkringslagen också bestämmelser om ersättning för skada när ett försäkringsbolag blir insolvent. En skadelidande som har bostadsort i Finland kan enligt vad som föreslås framställa sitt ersättningsanspråk till Trafikförsäkringscentralen, om det ersättningsansvariga försäkringsbolaget är insolvent. Det föreslås att det till trafikförsäkringslagen fogas bestämmelser om de tidsfrister inom vilka Trafikförsäkringscentralen ska behandla ersättningsanspråk samt om centralens uppgifter och tillgång till information som insolvensorgan. Även trafikförsäkringslagens bestämmelser om garantisystemet föreslås bli ändrade till den del det är nödvändigt för att genomföra direktivet.

I propositionen föreslås också vissa ändringar i trafikförsäkringslagen som görs utifrån nationella utgångspunkter. Till trafikförsäkringslagen fogas enligt förslaget en bestämmelse enligt vilken personskador som orsakats föraren av ett fordon som deltagit i en tävling eller grenspecifik träning inte ersätts från försäkringen för fordonet i fråga. Det föreslås samtidigt att trafikförsäkringslagens tillämpningsområde utvidgas genom att den avgränsning som i trafikförsäkringslagen gjorts för tävlingar på ett avspärrat område slopas. Dessutom begränsas ersättningen för vissa egendomsskador som orsakats av grävning. I övrigt är de föreslagna ändringarna närmast av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 23 december 2023.

Syftet med propositionen är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2118 om ändring av direktiv 2009/103/EG om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet (sk. trafikförsäkringsdirektivet). Direktivet gavs den 24 november 2021 och den allmänna tiden för genomförandet är 24 månader. Således skall direktivet genomföras senast den 23 december 2023.

Ställningstagande

Landskapsregeringen har endast fått ta del av ett kort sammandrag och förslag på ändrad lagtext på svenska. Exempelvis är inte konsekvensbedömningen av lagförslaget medskickad, vilket innebär att förutsättningarna för att bereda och lämna ett utlåtande är mycket begränsade. Skriftväxlingen mellan riket och landskapet ska enligt självstyrelselagen vara på svenska, och utlåtande ska begäras av landskapet för rikslagstiftning som har särskild betydelse för Åland.

Konstateras att ändringsförslaget faller inom rikets behörighet. Vidare handlar förslaget främst om implementering av EU-rättsliga bestämmelser. I övrigt har inte uppstått skäl för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i det sammandrag av lagförslaget som landskapsregeringen har fått ta del av.

Minister

Christian Wikström

Byråchef

Gustav Blomberg

Hänvisning
VN/3539/2023

Kommunikationsministeriet
kirjaamo@lvm.fi

Kontaktperson
T.f. Jurist Adrian Jansson

Ärende

Utkast till statsrådets förordning om ändring av 2 § i förordningen om lufttransport av farliga ämnen

Begäran om utlåtande

Kommunikationsministeriet har bitt Ålands landskapsregering om utlåtande gällande utkast till statsrådets förordning om ändring av 2 § i förordningen om lufttransport av farliga ämnen. I utkastet till förordning föreslås det att förordningen om lufttransport av farliga ämnen (FFS 210/1997) ändras. Utlåtandet ska vara inlämnat senast den 31.3.2023.

Behörighetsfördelning

Enligt 18 § 6 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om allmän ordning och säkerhet med de undantag som nämns i 27 § 27, 34 och 35 punkten; brand- och räddningsväsendet. Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om natur- och miljövård. Enligt 27 § 14 punkten har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om luftfart.

Propositionens innehåll och viktigaste förslag

Det föreslås att hänvisningen till ICAO-TI i 2 § i statsrådets förordning om lufttransport av farliga ämnen ändras. I fortsättningen ska det hänvisas till version 2023–2024 av ICAO-TI i stället för till version 2021–2022. Bemyndigande att ändra paragrafen finns i 24 § 1 mom. i TFÄ-lagen. Samtidigt sätts version 2023-2024 av ICAO-TI i kraft internationellt.

Den nationella lagstiftningen om transport av farliga ämnen (TFÄ) baserar sig i stor utsträckning på internationella transportslagsspecifika TFÄ-avtal och på Europeiska unionens lagstiftning. I lagen om transport av farliga ämnen (719/1994, TFÄ-lagen) finns det bestämmelser om transport av farliga ämnen i samtliga transportslag, såsom om TFÄ-transport på luftfartyg. Med stöd av TFÄ-lagen har bland annat förordningen om lufttransport av farliga ämnen (210/1997) utfärdats.

Konventionen angående internationell civil luftfart (Chicagokonventionen) ingicks 1944. Finland är part i konventionen (FördrS 11/1949). Genom Chicagokonventionen skapades grunden för inrättandet av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO). Med stöd

av Chicagokonventionen publiceras som en standard regelverket ICAO-TI, som gäller lufttransport av farliga ämnen. Bestämmelserna i regelverket är i stor utsträckning detaljerade och tekniska krav, men innehåller också skyldigheter för parterna. Bestämmelserna gäller huvudsakligen aktörer vars arbetsuppgifter helt eller delvis hänförs till transport eller till de farliga ämnen som ska transporteras.

Inom luftfart ska även Europeiska kommissionens bestämmelser beaktas. EU-lagstiftningen innehåller också TFÄ-bestämmelser. De egentliga krav som ställs på transport av farliga ämnen i lufttrafik ingår i kommissionens förordning (EU) nr 965/2012 om tekniska krav och administrativa förfaranden i samband med flygdrift enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008, i dess ändrade lydelse. I fråga om ändringarna kan det konstateras att bland annat Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008 har ersatts med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91. I vissa andra förordningar av kommissionen finns det dessutom en definition av farliga ämnen och en hänvisning till ICAO-TI, såsom i kommissionens förordning (EU) nr 139/2014 om krav och administrativa rutiner för flygplatser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008.

Bestämmelserna i ICAO-TI ses över vartannat år i syfte att förbättra säkerheten vid lufttransport av farliga ämnen, beakta utvecklingen inom vetenskap och teknik samt harmonisera bestämmelserna i förhållande till andra internationella bestämmelser. Den nyaste versionen 2023–2024 av ICAO-TI trädde i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna i ICAO-TI gäller till utgången av 2024 eller tills följande reviderade bestämmelser träder i kraft.

När den nya TFÄ-lagen träder i kraft kommer den förordning som nu föreslås bli ändrad att upphävas i sin helhet efter en övergångsperiod. Enligt övergångsbestämmelsen i riksdagens svar (RSv 287/2022 rd) är övergångsperioden sex månader. Den nya lagen om transport av farliga ämnen avses träda i kraft under 2023. Ändringarna i ICAO-TI är detaljerade tekniska ändringar eller ändringar av teknisk natur och gäller till exempel klassificering, förpackning, fraktsedlar och märkningar samt till exempel konstruktions-, planerings- eller provningskrav i fråga om förpackningar och tryckkärl.

Ställningstagande

Ålands landskapsregering gör bedömningen att frågan om lufttransport av farliga ämnen främst rör rättsområdet lufttransport och att förordningen därmed faller inom rikets

lagstiftningsbehörighet enligt 27 § 14 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland. Eftersom ändringsförslagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet blir ändringarna direkt tillämpliga på Åland. Vidare handlar förslaget främst om implementering av EU- och folkrättsliga bestämmelser. Ålands landskapsregering har därför inga synpunkter på förslaget.

Minister

Christian Wikström

Byråchef

Gustav Blomberg